

Kópavogur 3. júní 2021

Umsögn Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins um mál nr. 117/2021

Drög að frumvarpi til laga um greiðslur vegna umönnunar langveikra og fatlaðra barna.

Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins (GRR) telur jákvætt að mynda heildstæða löggjöf um fjárhagslegan stuðning ríkisins við fjölskyldur barna sem hafa greinst með alvarlega fötlun eða langvinna sjúkdóma. Stofnunin vill koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum:

15. gr.

GRR telur að í greininni sé ekki nægilega skýrt kveðið á um rétt foreldra barna sem eru alvarlega fötluð og langveik og falla út af vinnumarkaði af þeim sökum til langs tíma. Þeir foreldrar sem í dag fá foreldragreiðslur og umönnunargreiðslur halda sambærilegum greiðslum í a.m.k. þrjú ár en sá réttur nær ekki til foreldra barna sem fæðast eftir gildistöku laganna og eru í sambærilegri stöðu.

6.2 Áhrif á önnur velferðarkerfi

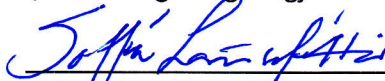
Í kaflanum kemur fram að dvöl og búseta utan heimilis hafi samkvæmt gildandi lögum áhrif á umönnunargreiðslur. Þannig getur dvöl utan heimilis skert umönnunargreiðslur auk þess sem búseta utan heimilis stöðvar alfarið umönnunargreiðslur til foreldris nema í þeim tilfellum þegar barn dvelur á heimili að hluta til og greiðast þá hlutfallslegar umönnunargreiðslur. Í frumvarpinu er ekki gert ráð fyrir breytingum á þessu þannig að við mat Tryggingastofnunar á sérstakri þörf barns fyrir umönnun umönnunaraðila verði áfram litið til dvalar eða búsetu utan heimilis.

GRR telur mikilvægt að skerðing greiðslna vegna dvalar barns utan heimilis verði skoðuð sérstaklega og betur sundurliðuð. Umönnunargreiðslur í núverandi kerfi skerðast um helming dvelji barnið að meðaltali 8-15 sólahringa utan heimilis í mánuði. Lagt er til að skerðingin verði hlutfallsleg það er að skerðingin verði t.d. 25% við 8 - 11 sólahringa og 50% við 12-15 sólahringa.

Jafnframt leggur GRR til að skoðaður verði réttur foreldra barna sem búsett eru alfarið inni á heimilum fyrir börn og njóta ekki umönnunargreiðslna. Þessir foreldra hafa sömu skyldur við börn sín og bera ýmsan kostnað. Þeir eru oft fjarverandi frá vinnu vegna læknisheimsóknar, teymisfunda, þjálfunar barna sinna o.fl. Þá bera þeir kostnað af umfram fatnaði og öðru, einnig þurfa sumir að vera á sérútbúinni bifreið svo fætt eitt sé nefnt.

Stofnunin er tilbúin til að fylgja athugasemdum þessum frekar eftir, sé þess óskað.

Virðingarfyllt,
f/h Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins

Soffía Lárusdóttir, forstöðumaður